

Liber

alibus aialibus nō solum īest potentia sentitiua. sed etiā est iis mansio sensibilis. i. memoria. vñ ait (cū ī sit āt sensus) su. oībus aialibus (i his qđē aialiu). i. de mero aialiu (fit māsio sensibilis). i. fit memoria q̄ est māsio et thesaurus et huius spēz sensibiliū (i alius āt). s. aia libus. vt ī impfecti (nō fit). s. māsio sensibilis et memoria et subdit. q̄ (qbusdā ī gr̄ nō fit māsio sensibilis aut oīo). i. nullo mō (aut circa ea q̄ fit) māsio sensibilis siue memoria (nō est i his cognitio vltra ea q̄ nō senserūt). q. d. q̄ aialia q̄ nō hñt memoriam nullā hñt cognitōez vltra ea q̄ nō senserūt siue q̄ nō sentiunt. i. nisi qđiu durat sensus. qđiu. n. īmutat sensus exterior. tadiū aialia carentia memoria p̄t aliqd cogitare. s. deficiente īmutatōe sensus exterior vltra id qđ nō senserūt exterioris nihil cogiscūt. et subdit. q̄ (qbus āt). i. i. qbuscūqz (sēti. entibus). i. i. aialibus (iēt) su. memoria siue māsio sensibilis i illis. s. (e). i. cōcigit (habere vnuq gdem in aia). i. vna qđā potentiā i aia su. p̄ter sensu exteriorē quā vocamus memoriam. C Nōndū āt q̄ ait i qbusdā aut oīo nō fit. s. memoria. aut circa q̄ nō fit q̄ i illis nō est cognitio vtra id qđ nō senserūt exterioris. i. nisi qđiu senserūt exterioris. nā qđā aialia nullā oīo hñt memoriam. qđā āt memoriam. s. debilē. ita q̄ nisi sint vebemētia sensibilia exteriora nulla fit i ipsis de illis sensibilibus memoria q̄ ī nullā oīo hñt memoriam nulla oīo remanet i eis cognitio nisi qđiu durat sensus exterior. q̄ āt hñt memoria solū circa vebemētia sensibilia. nā āt circa alia. circa ea circa q̄ nō fit i eis memoria nā remanet i eis cognitio v̄tra id qđ senserūt. C Deide cū dicit. (Multū ī gr̄ factū) ponit tertiu gradū. o. q̄ (multū ī gr̄ factū hñt). i. multū factis talibus vel multū exūtibus talibus hñtibus. s. memoria de sensibilibus (iā qđā dīa fit) su. īter talia aia. lia hñtia memoriam de sensibilibus (q̄re) su. pp̄ tale dīa ī est. i. (cōcigit i his). s. aialibus (fieri qđā rōe). i. qđā colatōez et rōcinatōez (ex memoria taliū) vñ. sensibiliū. vt putat i hoībus q̄ post memoriam sensibiliū rōcinant et ūferūt i seip̄is de his quoꝝ hñt memoriam (i alius nō) su. aialibus. vtputat i brutū nō su. cōcigit fieri tale rōcinatōez ex memoria sensibiliū. C Nōndū āt q̄ bruta si directe ūferūt nec rōcinant. tñ ex qđā istictū nature hñt aliqd ūfle rōcinatōi. vt si canis p̄odorē sequatur leporē si īueniat tres vias. et si oportuit leporē ire palterā illaꝝ vias. ūfle venatores se ēē exp̄tos q̄ odorat p̄mā et fāz et si īueniat p̄neutrā illaꝝ iūsse leporē q̄ statiz ūcipit currere p̄ terriā l quo b̄z aliqd ūfle rōcinio. vñ. n. ex B̄ sillogiçare sic et arguere. sūt tres vie. nō iūt p̄ p̄mā nec p̄ fāz. ḡ iūt p̄ terriā. s. bruta nō sic arguit. s. ex quodā istictū nature m̄ta faciūt ac si arguerēt. vñ nō rōcinant. s. dīr aliqd hñt ūfle rōcinio. q̄ryt dīr ē hñt quēdā istictū nature q̄ ī m̄tis supplet i eis vicē cuiusdā rōcinij. C Deide cū dicit. (Ex sensu qđē ī gr̄) soluit ad qđnē p̄positā. Circa qđ tria facit. qz p̄mo circa q̄sita qōez determinat vītate oīdēs quō fiāt nobis cognita p̄ncipia. 2. ex vītate determinata soluit ad obiectōes scās. 3. vītate declarat et manifestat. scda ibi (neq̄ ī gr̄ determinat) tertia ibi (vt i machi ne euerstone) Dicit ḡ (ex sensu qđē ī gr̄ sic diximus) paulo aī (fit). s. i. nobis (memoria. ex memoria āt multōies scā exp̄imetū) fit. et subdit. (m̄te. n. memorie numero ē vnu exp̄imetū) vel vt b̄z alia trāslatio (sūt vnu exp̄imentū) qđ i idē redit. nā vnu exp̄imetū est multe memorie. qz ūficiū ex multe memorys. et multe memorie s̄ vnu exp̄imentū. qz faciūt vnu exp̄imetū. et subdit q̄ (ex exp̄imento āt aut ex oī). i. et ex oī vñl (gescēte i aia vnu p̄ter m̄ta) q̄ryle cū sit vnu i oībus (illō idē) su. qđ ūficiū

Secundus

experimento. et ex vli gescete iaria (epn^m arti et scie) et dicitur iter arte et scia d. (sigd circa gnatoz). i. si tale pñ sit circa gnatoz et circa fieri arti est su. pñ (si voca circa e) i. circa nechia quod non est fieri. sed non est in existere. quod circa talia accipit talis pncipiū (scie). i. hñ principiū acceptum erit pncipiū scie. declaratur est ergo quod generet in nobis habitus pncipioꝝ qui est pncipiū artis et scie. quod si ex multis sensibus fiat memoria. ex multis membris experimentum. ex multis experimentis vle. tunc ex experimento et vli gescete iaria est in nobis siue gnat in nobis id quod est pncipiū artis et scie. ¶ Non dñs autem experientia est notitia accepta de alio re pncipali ex collatione multorum pnculariorum. ut puta. si vidi quod reubarbarum hoc particulari hoie purgavit coleram et habeo hoc in memoria. et vidi quod in alio fecit hoc idem. et habeo hoc in memoria. et rursus in alio et in alio hoc idem vidi. et memoratus sum ex multis talibus sensibus et ex multis talibus memorias ego facio quādā collationem propter quod reubarbarum hoc et in illo et in alio particulari huius tale effectus et ex collatione hox oīum accipio hanc experimentalem notitiā. quod reubarbarum purgat coleram. et quod solus itellēs est id quod rōcinat de rebus. pō aut sensitiva quod cōtūcum quod alta non potest rōcina. Iz forte hec et aliud rōcino sile. cognitio experimentalis ad itellēs pertinet non ad itellēs ut cogitetur recto respectu vel aspectu et ut accipitur sed ut hoc modo itellēs non cognoscit particularum. sed vle. sed experimentalis cognitio pertinet ad itellēs. put coiunctus sensui per reflexionem cognoscit particularare et rōcina de particularibus. ¶ Non dñs etiam quādā exponere textū phis per ex sensibus fit memoria ex multis memorias fit experimentum. ex experimento autem fit vle quod vle est pncipiū artis et scie. sic ergo exponētes phis in quādā veritatē icidunt. sed non vadunt ad mentem eius. nam in textu plane hñ quod ex eo vli gescente iaria vna ppter multa est illud. siue hñ est illud idem quod est pncipiū artis et scie. quod enim mente phis est videre non quod vle est pncipiū scie. sed quod ex vli hñ est et gnat id quod est pncipiū scie et iaria artis. quod quo sit in quonib[us] patet. ¶ Non dñs autem ars est recta ratione factibiliū. ut declarari hñ est. et huius pncipioꝝ ut versat circa factibilium et circa ea quod sunt in fieri dñ est enim pñ artis. sed quod scia est de necessariis factibilium quod huius non dñ fieri. sed etiam. et huius pncipioꝝ cum versatur circa eam. i. circa nechia efficit pñ scie. i. iaria. non est huius cognitio tanquam pncipioꝝ factibiliū quod speculabiliū et utrācum talis huius cognitio dñ est itellēs. sed huius huius huius cognitio siue itellēs ut versatur circa factibilium est pncipiū artis. ut circa speculabilitia est principium scientie. ¶ Dubitaret forte aliquis. i. quo differunt experimentum et vle. Dicendū quod non est cognitio ictipit a sensu et cum primo ictipimus cogitare multum adheremus cognitōi sensibiliū. ita quod non cogitamus nisi particulare de rebus nescimus. n. abstrahere vle a particulari. unus enim homo illatus reputaret forte ipole quod posset intelligi homo ppter forte et platonem ppter oē particularē. quod in talis cognitione sistimus. ut puta. quod non cogitamus de reubarbaro ppter huius particularē reubarbarum. et ppter illud. et ppter oē tale particularē tadiū de reubarbaro non hemus notitiā nisi experimentalem. sed quod accepimus experimentalem notitiā quod multos sensus et multas memorias de hac herba ppter de reubarbaro quod purgat coleram et postea accepimus aliam experimentalem notitiā. et postea accepimus aliam ppter multos etiam sensus et etiam memorias de alia herba ppter aliam efficiemus. ut puta. de isopo. quod purgat flegma a pectori. tunc ex multis talibus experimentis excitat itellēs ut cogitet de naturis reperit. ut quod videtur est particularē reubarbarum purgare coleram. quod exceptus est in multis talibus particularibus sic ceterum. et quod

249

Posteriorum

Cōsiderat̄ oēz isopū purgare flegma. q̄r exp̄tus est s̄ multis
 fīcē h̄re cogitat aliquā vñā naturā eē i oībus p̄ticulari
 bus reubarbaris. vñ h̄n̄t bunc eff̄m̄. s̄c etiā z̄ i isopis z̄
 ī alīs rebus vñ accipit exp̄tia. tunc fī i aīa cognitio
 vñiū vñs p̄ter multa. s̄. p̄ticularia. q̄r cōsiderabit nāz
 illā vñā vñz p̄ter b̄ p̄ticularē t̄ p̄ter illud t̄ etiā p̄ter oē
 p̄ticularē d̄ tale vñle esse p̄ter multa. q̄r cōsideratur vt
 vñū nō est diuisū p̄ multa. q̄r tūc cōsiderab̄ p̄ multa. t̄
 p̄ter b̄ q̄r sit diuisū i multi q̄n̄ abstrahē p̄ticularibus
 oībus t̄ cōsiderab̄ fīm̄ se. tale. n. vñle erit ex oīp̄ticulari
 abstractū erit vñū p̄ter multa. q̄r erit vñū cōsiderat̄ p̄
 ter divisionē eē multitudinē erit vñū oībus. q̄r i sp̄ovni
 unf̄ oīa p̄ticularia. tale vñle diceſ̄ eē ḡsc̄es. q̄r erit p̄s̄i
 derat̄ t̄ abstractū p̄ter oēz locū. p̄ter oēm̄
 variat̄oēz. tale etiā vñle diceſ̄ ḡsc̄es i aīa q̄r fz̄ eē q̄bz̄
 i suis p̄ticularibus nō est ḡsc̄es. Īz̄ est variationi subm̄
 fz̄ fz̄ eē q̄bz̄ p̄ cōsiderat̄oēz a se d̄r̄ eē ḡsc̄es. q̄r eā va
 riat̄oē semot̄. tale āt̄ vñle est p̄n̄" art̄ t̄ scie. t̄ ex tali vñli
 sit i nobis p̄ncip̄lū art̄ t̄ scie. q̄d̄ quō sit in seq̄nti q̄one
 p̄tebit. p̄z̄ ḡ quō diff̄ert exp̄imētu siue cognitio exp̄i
 mētalīs ab vñli. nā q̄d̄li s̄litimus i cognitōe p̄ticulariū
 nō cōsiderat̄es i eis nāz vñā p̄ter multa tādiū possumus
 h̄re de ip̄s̄ cognitōe exp̄imētalē. sed nō vñlem̄. sed q̄n̄
 cōsideramus i eis nāz vñā p̄ter multa. tunc icipit eē i no
 bis cognitio vñli ex qua sit i nobis p̄ncip̄lū art̄ t̄ scie.
 Utlerius forte dubitaret aliq̄s. quō ex exp̄imento t̄
 ex vñli ḡsc̄ente i aīa sit i nobis p̄ncip̄lū art̄ t̄ scie. Dicendū q̄ p̄ncip̄lū art̄ t̄ scie ē ip̄e habitus p̄nci
 pioz̄ siue ip̄e intellect̄s q̄ d̄r̄ h̄ habitus. Īz̄ cōstat q̄ habi
 tūs p̄ncip̄ioz̄ nō ē ip̄a vñli cognitio. nec est ip̄m̄ vñle co
 gnitū. Īz̄ ē aliqd̄ ex his aggnātū. habitus. n. nō ē ip̄e actus
 nec ē ip̄z̄ obm̄. Īz̄ ē aliqd̄ aggnātū ex actibus. vt p̄ctus
 tēdimus i obiecta. imagingbimur. n. q̄r siuit ex freq̄nti
 citarizare eff̄cimur citariste t̄ aggnātū i manū q̄dā bi
 litatio ad citariçadū q̄bilitatio n̄ ē ip̄a citara circa quā
 vñat̄ actus citariçandi. nec est etiā ip̄e actus citariçandi
 Īz̄ ē aggnātū ex h̄ actibus. put̄ p̄t̄les actus nos exerci
 tamus circa citarā. sic t̄ i habitib⁹ i vñtutib⁹ moralib⁹
 hoc idē videmus. tales. n. habitus non sunt nec actus nec
 obiecta. Īz̄ s̄t̄ aggnātū ex actibus p̄ quos tēdimus i oba
 ita ēt̄ i habitib⁹ speculatiū. sicut. n. ex freq̄nti abſtū
 nere simus tēperati t̄ aggnātū i nobis habitus tēpantie
 fz̄ quē bene nos habemus circa talē māz morale. sic ex
 freq̄nti speculatiū simus speculatiū. t̄ aggnātū i nobis
 habitus fīm̄ quē bñ nos hēmus circa māz speculatiū. bñ
 tūs ergo iste aggnātū nō ē ip̄z̄ obm̄ speculatiū nec ē ip̄e
 acrus speculandi. sed ē aliqd̄ aggnātū ex actibus. Ad
 uer tendū tñ q̄b̄ habitus speculatiū aggnātū ex actibus
 i aīa sunt q̄dā q̄litates aīe. sicut ergo videmus i q̄litati
 bus sensibilib⁹. sic suo mō se bz̄ i q̄litati bus intelligibi
 libus. i q̄litati bus. n. sensibilib⁹ q̄dā sunt q̄litates p̄me
 vt q̄litates elementoz̄ q̄ sunt p̄ncipia mixtoz̄. q̄dā s̄t̄
 q̄litates secunde. vt q̄litates ip̄soz̄ mixtoz̄ que mixta
 sunt p̄ncipiata t̄ cōposita ex elementis. sicut ḡ elemēta
 sunt p̄ncipia mixtorū. sic q̄litates p̄me s̄t̄ p̄ncipia q̄li
 talū sedaz̄. codē etiā mō in habitib⁹ cognitiūs q̄ s̄t̄ q̄li
 tates st̄elligib⁹les. q̄dā s̄t̄ q̄litates p̄me. t̄ q̄dā sc̄de. t̄
 q̄litates p̄me s̄t̄ p̄ncipia q̄litati sc̄barū. q̄ si volumus
 videre q̄ s̄t̄ habitus p̄mi cognitiūi. t̄ q̄ sc̄di. vel q̄ s̄t̄ q̄li
 tates intelligib⁹les p̄me. t̄ q̄ sc̄de. cū talia cānf̄ ex habi
 tib⁹ t̄ actus ex obiecta oēz̄ ad ip̄sa obiecta recurere. di
 cemus. n. q̄ ip̄a obiecta q̄dā se h̄nit vt p̄ncipia t̄ cāe ex
 q̄rū cognitōe dependet cognitio alioz̄. q̄dā se h̄nit vt p̄n
 ciplata t̄ cāra q̄rū cognitio cātur ex cognitōe p̄morū.

Propter qđ sicut se h̄ent ip̄si actus t̄ ipsa obiecta adini
 cem fīcē habebunt t̄ ip̄si habitus. habitus ergo aggnerat̄
 in nobis ex freq̄nti cōsideratiōe circa p̄ncipia. quē habitū
 vocamus itellcūm̄. h̄bitr̄oēz̄ p̄ncipu respectu habitū ag
 gnātōz̄ i nobis ex freq̄nti cōsideratiōe circa p̄ncipiati.
 q̄ si illa p̄nciplata a nobis cōsiderata s̄t̄ scibilia aggnā
 b̄s i nobis habitus q̄ d̄r̄ ars. si vñ sint nečia aggnābit i no
 bis habitus q̄ d̄r̄ scia. itellcūs ḡerit p̄ncipiū art̄ t̄ scie. cū ḡ
 itellc̄s sit qdā habitus aggnātū i nobis ex vñli cōsideratiōe
 p̄ncipioz̄. p̄z̄ quō ex vñli ḡsc̄ete i aīa sūt i nobis ille idē
 habitus q̄ est p̄ncipiū art̄ t̄ scie. est ḡip̄z̄ vñle t̄ ipsa cōsidera
 tio vñli de p̄ncipys p̄ncipiū art̄ t̄ scie. t̄ qcqd̄ est cā cāe
 est cā cāti. Postq̄ ex tali vñli cōsideratione aggnātū i no
 bis itellc̄s q̄ est p̄ncipiū art̄ t̄ scie. t̄ etiā ipsa vñli cōsidera
 tio diceſ̄ eē p̄ncipiū art̄ t̄ scie. bñ ḡ dicebaſ̄ q̄ vñle est
 p̄ncipiū artis t̄ scie. t̄ etiā ex vñli aggnātū i nobis itellcūs
 q̄ est tale p̄ncipiū. dicemus ḡ ḡ s̄t̄s t̄ memoria sūt p̄n
 cipia valde remota ad aggnāndū habitū q̄ d̄r̄ itellcūs. ex
 perimētu āt̄ t̄ vñle sūt̄ cōsideratio exp̄imētalīs t̄ cōsidera
 tio vñli de p̄ncipys sūt p̄ncipia magl̄ ppinq̄ ad ag
 gnāndū talem habitū. id p̄hs gnātōz̄ h̄ habitus attribuit
 his duobus. volēs q̄ ex exp̄imēto t̄ ex vñli q̄d̄ est i nobis
 t̄ aggnātū i nobis ille idē habitus q̄ est p̄ncipiū art̄ t̄ scie
 q̄ d̄r̄ itellcūs. Aduertēdū etiā q̄ īz̄ itellcūs siue habitus
 p̄ncipioz̄ tanq̄ ex suis cāis ḡneſ̄ ex exp̄imēto t̄ ex vñli
 cōsideratiōe p̄ncipioz̄ ip̄z̄ tñ vñle sūt̄ ipsa vñli cōsideratio
 est ppigor t̄ imēdiatōr cā q̄ aggnātū i nobis talis habitus
 q̄d̄ sit ip̄z̄ exp̄imētu. Aduertēdū etiā q̄ cū dicimus q̄
 ex vñli est vel sit i nobis habitus q̄ est p̄ncipiū art̄ t̄ scie. B̄
 q̄d̄ vñle p̄t̄ referri t̄ ad ip̄z̄ obm̄ vñli cōsiderat̄ t̄ ad ip̄z̄
 actū. i. ad ip̄sa vñlem̄ cōsiderat̄oēz̄ obi. ex vñrisq̄. n. cānf̄
 habitus exacticus t̄ ex obis. q̄r vñ dc̄m̄ est. qcqd̄ ē cā cāe ē
 cā cāti. oba. n. sunt cā actuū. actus āt̄ habitū. q̄ t̄ ipa oba
 erūt cā etiā habitū. Deide cū dīc. (Neq̄ iḡr̄ determina
 nati) soluit vel r̄f̄det ad obiectōes sup̄ius sc̄as. argue
 bar. n. sup̄ q̄ habitus p̄ncipioz̄ nō sūt i nobis inati nec sūt
 nobis acgl̄isti. q̄r nullā cognitio p̄cedit cognitōe p̄nci
 pioz̄ nec sūt i nobis aliq̄ cognitio intellectua exnd̄ p̄x̄n̄
 ti cognitōe. ad q̄ r̄f̄det. q̄ habitus p̄ncipioz̄ nō sūt i nobis
 cōplete inati. sed sūt i nobis exacgl̄istōe t̄ ex p̄x̄st̄i co
 gnitōe. nō ex p̄x̄n̄ti cognitōe certiori. q̄r nullā cognitio
 certiori p̄cedit cognitōe p̄ncipioz̄. Īz̄ p̄ncipia sūt i nobis
 cognita ex p̄x̄n̄ti cognitōe sensitua t̄ ex sensu. iō ait. q̄
 (neq̄ iḡr̄ habitus) su. p̄ncipioz̄ (determinati). i. n̄ sūt i no
 bio tales habitus determinati cōplete inati (nec sūt) tales
 habitus (ab alijs̄ habitibus notiorib⁹. Īz̄ a sc̄su). i. cānf̄ a sen
 su t̄ a p̄x̄n̄ti cognitōe sensitina. q̄d̄ quō fiat dc̄m̄ est sup̄.
 q̄r ex sensitib⁹ sūt̄ memoria t̄. Nōndū āt̄ q̄ habitus p̄nci
 pioz̄ nō sūt i nobis determinati. i. cōplete inati. nā illud
 d̄ determinatū q̄d̄ est terminatū t̄ q̄d̄ p̄uenit ad p̄cm̄
 terminū cognitio. n. p̄ncipioz̄ nō est nobis nāl̄ indita
 sub esse cōplete tñ nāl̄ hēmus aliqd̄ de cognitōe p̄nci
 pioz̄ inq̄tū hēmus nāl̄ idētū lūmē intellect̄s agēt̄ i quo
 luie sūt̄ talia p̄ncipia nota. Deide cū dīc. (Ut i machi
 ne) vītātē determinatā declarat t̄ manifestat. Dixerat
 .n. q̄ ex mltis sensitib⁹ sūt̄ memoria. ex mltis memo
 ryis sūt̄ exp̄imētu. t̄ postea vñle. t̄ exhibe obib⁹ sūt̄ i nobis
 habitus q̄ d̄r̄ itellc̄s q̄ est p̄ncipiū art̄ t̄ scie. i. q̄bus dc̄is
 posset eē dupl̄ dubiū. vñū q̄reoz̄ eē multa talia ad b̄ q̄
 talis habitus ḡnetur. z̄ āt̄ dubiū esse posset quō ex sensu
 p̄t̄ cārī cognitōvñli q̄ regriſ̄ ad b̄ ḡneſ̄ talis habitus.
 Tria ḡ facit. q̄ ip̄mo soluit ad dubiū p̄m̄. z̄ ad dubiū
 z̄. z̄ ex his q̄ dixerat cōcludit q̄ozi ex sensu t̄ via indu
 ctiva accipe cognitōe p̄ncipioz̄ p̄morū. sc̄da ibi (q̄d̄ āt̄

Liber

dcm̄ est olim) tertia ibi (Manifestū est qm̄) Dicit ḡ p̄ (vt i machine euerione r̄cā). i. vt cōtigū qm̄ sit euerio i. debellatio machine ex exercitus ita su. fircū ḡiat i nobis h̄itus q d̄ itellcū. cū. n. exercitus fugatus est (yno st̄ate alter fieri postea alter qm̄q̄ veniant i p̄n̄") i. do nec veniāt i tātā multitudinē p̄ possint ee p̄n̄ p̄n̄gue. cū. n. bellat̄eversi sūt i fugam & eoꝝ machine siue eoꝝ massa ē debellata. H̄igit q vñus fugientiū se figit & stat i aliquo cui adiūgit se alter fugiēs & postea alter donec veniant i tātā multitudinē p̄ possint ee p̄ncipiū pugne. vñus. n. bō nō sufficeret ad pugnādū s̄z multi sic cogregati sufficiunt. sic nō qz vñus s̄esus sufficit ad faciendū memoria. n̄i eēt talis vñus sensus p̄ h̄bet vñm m̄toꝝ. sicut sunt illa q̄ cū magna adunatōe videmus. s̄vni s̄fui aggregatus aliis sensus. & postea aliis multi tales sensus. vt q̄ vñ. u. & idē multoties vidimus faciūt i nobis memoria illius rei vise & ex multis memoriorū expimētū & posteavle. & ex his oībus aggnāt̄ i nobis itellcū ges̄t p̄ncipiū artis & scie. si ergo q̄rat q̄re oꝝ talia multi plicare ad b̄ p̄ ḡief talib̄ h̄itus. p̄z q̄ sic in pugna vñus bō nō sufficit vt sit p̄ncipiū pugnādū sic & i gnatione huīus h̄itus nō sufficit vñus s̄esus nec vna memoria & subdit. q̄ (aia āt huius cū sit qualis possit hec pati). q. d. p̄ neūt̄ p̄ ex multi sensibus fiat memoria & ex multi me moriorū fiat expimētū & sic pcedere. ita t̄i p̄ debemus supponere in hoc pcessu q̄ aia sit h̄. i. sit talis nature q̄lis possit b̄ pati. vñ. p̄ ex sensibus & memoriorū possit i ea fieri cognitio expimētalis & ēt possit in ea fieri vle. & q̄ possit i ea aggnārī talis h̄itus q̄ sit p̄n̄ arti & scie. i. oꝝ supponere q̄ aia sit talis nature q̄ i ea nō solū sit potētia sensitiva s̄z intellectua. ¶ Dubitaret forte alijs. quō aggnātio ipsius itellcū siue h̄itus cognitivi p̄ que cog scimus p̄ncipia assimilat̄ exercitiū fugiēt̄ itez debellare volēt̄. Dicēdū p̄ optimē exēplū est ad p̄positū. nā exercitus fugiēs ē obstupecsū. ē disp̄sus. nescit i quo loco se ḡgreget. q̄si casuāl̄ le ponit. & nō totū s̄l s̄ pau latim se ḡgregat. sic cū volumus cogscere cās & p̄ncipia ex q̄z cognitōe aggnāt̄ i nobis itellcū q̄sumus ob stupeci ex adunatōe. q̄ videmus efficiū & i grāmus cās sumus sparsi. cogitamus hic ide. nescimus vbi sigamus cogitatōe n̄faz. postq̄ āt sigimus nō i aliquo vna memo ria. vt q̄ b̄ vidimus tali tpe q̄si casuāl̄ est q̄ bñ nos si gamus & si bñ nos fiximus vna memoria nō sufficit. s̄z etiā memoriamur de alio tpe q̄ ēt de tali tpe b̄ idē H̄igit. ex plibū talibū memoriorū h̄emus expimētū vle & poterit i nobis aggnārī p̄dictus h̄itus. q̄ āt nō sufficit vñū tale qd. s̄z regrunf multa b̄ est q̄ vñū fortificat̄ p̄ alind. sic ḡ multitudi bellatiū ē fortior. s̄c s̄esus plifica tus fortior ē ad aggnāndū memoria. & memoria multi plicata fortior est ad aggnāndū expimētū. b̄ multipli catio p̄t referri & ad actus & ad potētias. ad actus gdē q̄ vñus sensus non sufficeret nec vna memoria. ipsi. n. actus sensitivū ples p̄iūcti efficaciores sūt & multe memoriæ s̄l iūcta maiore vñtū h̄nt. p̄t etiā multiplicatio bec referri ad ipsas potētias. nā ipse sensus q̄tūcūq̄ plificatus nō sufficeret ad aggnāndū h̄itus p̄ncipioꝝ. s̄z sensus p̄iūctus memoria & memoria p̄iūcta expimēro cognitōi vñi oia ista s̄l iūcta seiūce fortificat̄. q̄ fortifi cata & roborata p̄t i nobis aggnāre h̄itus q d̄ itellcū. ¶ Deinde cū dicit. (Lū āt dc̄m̄) declarat fm̄ dubiū. vñ. quō ex sensu possit gnārī cognitio vñis assignās. p̄cā ipse sensus ē rei vñis l̄ s̄tire sit rei p̄ticulari. qd̄ quō ve rū s̄i i dubitatōe p̄atebit. si ḡ ipse s̄esus ē rei vñiuersalis nō est m̄iz s̄i ex sensu p̄t cāri i nobis cognitioni vñiuersa

Secundus

lis. i. d̄ ait (Qd̄ āt dc̄m̄ ē ol̄z nō āt dc̄m̄ ē certe). i. clare quō. s̄ ex sensu possit fieri vñiuersale ḡescēs in aia. dice bat̄. n. b̄ sup̄ quō ex sensu siebat memoria. & postea expi metū. & postea vñiuersale. s̄z nō dicebat̄ b̄ certe & clare. q̄ nō reddebat̄ cā. vel rō d̄cī. & subdit (itez dicamus) su. clare & certe quō hoc fiat. & subdit (st̄ate. n. ind̄ntiūz vno). i. st̄ate aia sup̄ p̄sideratōe id̄ntiū i alioꝝ vno vt q̄n̄ p̄siderat multa p̄ticularia. put̄ sūt id̄nia i alioꝝ (vno) q̄n̄ sic est & q̄n̄ sic p̄siderat (est i aia p̄mū gdē vle). & subdit p̄ (z nāz s̄tire gdē est singlare. s̄esus āt rei vñis. vt bois s̄z nō calliebois). i. non huius p̄ticularis bois tm̄. q. d. p̄ cū p̄ sensu accepta sunt aliq̄ p̄ticularia ēē id̄niai aliquo vno aia st̄ate i tali p̄sideratōe sit i ea vle. nec ē m̄iz s̄i p̄ sensu p̄t hoc fieri. q̄ ipse sensus ē rei vñis. l̄ sentire sit rei p̄ticularis. & q̄ dederat modū quō ex p̄ticularibus p̄sideramus vle qd̄ ē sp̄es. vt q̄n̄ p̄sideramus aliq̄ plura p̄ticularia ind̄ria i vna nā specifica vñtū modū quō ex ipsis sp̄ebus possumus p̄siderare vle qd̄ ē genus. iō subdit p̄ (iterū bis st̄at). i. aia postq̄ p̄siderabit multos p̄ticulares equos subyna nā egna. & multos p̄ticula res boles sub vna nā humana itez st̄at. i. stat aia in his i. in p̄siderando equū & hoiez. thuius sp̄es p̄siderādo quō cōueniunt (quousq̄ vñiq̄ st̄ent i p̄tibilia & vñia). i. quousq̄ tales p̄sideratōe st̄ent & finianf ad i p̄tibilia vle in i p̄tibilia. vt b̄zalia trā slatio. q. d. st̄ate aia i p̄sideratōe sp̄ez deueniet ad ipa ḡia q̄ sunt vñiuersalia & i p̄tibilia. i. ind̄ria. q̄ i ipsogne h̄ēt̄ ipē sp̄es q̄dā vñta re & q̄dā ind̄riaz. & subdit (vt huius aialis). i. stabit aia sup̄ p̄sideratōe huius aialis. v̄puta. bois & equi & alia. rū sp̄erū quousq̄ aial. i. (quisq̄) h̄ēt̄ ipm̄ (aial) & ipz ge nus (z i hoc silf). i. & silf aia stabit i b̄. i. p̄siderādo b̄ gen us qd̄ ēst aial. & i p̄siderādo aliud genus qd̄ ē plāta do. nec s̄i. veniatad aliū supius genus. vt ad corpus aiatū. pp qd̄ patet quō lānia fit cognitio vñis ipsius sp̄ei ex i diduis & quō i ea fit cognitio gn̄is i p̄erioris ex sp̄ebus & quō gn̄is sup̄ioris ex i p̄erioribus gn̄ibus. ¶ Dubitaret forte alijs. quō s̄tire ē rei p̄ticulari & s̄esus rei vñis. Dicē dū q̄vñū actū s̄tēdi nō s̄tēmus n̄is vñū p̄ticlare. qd̄ si dicas qd̄ vñō ituitupōt̄ s̄ videre decē boies. r̄ndemus q̄t s̄t hoiis vñi tot s̄t sp̄es. & idola i oculo et qdāmō tot s̄t vñiōis vñi tot s̄t sp̄es. & idola i oculo et qdāmō nec ē icōueniēs q̄cū organū fit gd̄ q̄tuz q̄ i diuersis p̄tibus orgāi recipiant diuersē sp̄es: & qdāmō siāt ibi diuersē vñiōes. p̄ vñā. n. & eadē p̄tem oculi nō videbimus simul & semel plura tota nec plures par testotius. vñus ergo actus sentiendi non est ppriēnisi vñius rei p̄ticularis. sed per vñam virtutez sensitivā multa p̄ticularia p̄cipere possumus. vñus ḡ sensus siue vña virtus sensitiva p̄ plures actus s̄tēdi p̄cipit p̄ticularia multa & etiā vña vñtū sensitiva p̄t cognoscere de illis multi p̄ticularibus quō cōueniat & quō d̄rānt. b̄ ḡmō sensus ē vñiuersalis. q̄ i multis p̄ticularibus re seruat̄ rō vñis. vel b̄ mō s̄esus ē vñis. q̄ est multū p̄p̄ quis cognitōi vñi. vñus. n. actus sentiēdi ē multū remo tū a cognitōe vñi. q̄ nō p̄cipit n̄is vñū p̄ticulare. s̄z ipē sensus vñus & idē exēs q̄ p̄cipit multa p̄ticularia. & p̄cipit quō cōueniāt & quō d̄rānt valde est. pp̄quis cognitōi vñi. q̄ statiz itellcū adiutus p̄ sensu p̄siderabit p̄ticularia illa. vt sunt id̄ria. & st̄ado sup̄ tali p̄sideratōe. vt illa p̄ticularia cōueniāt zt̄ i sum id̄ria. statiz accipiet idē p̄sideratōe zvñez. b̄cū āt modū p̄cedēdi ipse textus d̄signat. sensus ḡnō est callie tm̄. i. vñius p̄ticularis. s̄z ē bois siue est rei vñis qd̄ ē pluriū p̄ticulariū. ¶ Deinde cū dicit. (Manifestū ē qm̄) excludit ex dc̄is q̄ oꝝ ex sensu & via i dūctiuā accipe cognitōem p̄moꝝ. i. p̄ncipioꝝ siue

Posteriorum

vliū.d. Manifestū ē qm̄ necessariū ē nobis cognoscere p̄ma). i. p̄ncipia (iductōe). i. via iductina. et subdit. q̄ (et nāq̄ sensus sic facit cogiscere vle) cū. n. p̄ sensū cognosci mus hoc pticulare et illud tunc inducendo i. hoc et illo p̄ inducōe cognoscimus vle. cū. n. n̄ra cognitio incipi at a sensu exp̄ticularibus et p̄ iductōe oꝝ p̄ma p̄ncipia et vlia cogiscere. Et sic seḡ illa ps (Qm̄ at circa) in qua postq̄ soluit hāc qd̄ez quō siāt nobis nota p̄ncipia sol uit qd̄ez alia. vt̄z eodē h̄tu cognitio cogiscamus p̄ncipia et p̄ncipiata. sive p̄ncipia et clōnes. ē. n. sua itēto p̄bare q̄ nō est idē h̄tu cognitiūs p̄ quē cogiscimus p̄ncipia et p̄ quē cogiscimus clōnes. Circa qd̄ duo facit. q̄ p̄mo separat itellcū et sciam q̄ sūt h̄tus sp̄ veri ab alijs h̄tibus nō sp̄ veris. z. dat dīaz iter ip̄z itellcū et sciam oñdēs talia nō d̄r̄ vnu et eūdē h̄tu. s̄z diuersos. ibi (et ni bil est scia) Dicit ḡ (Qm̄ at circa intelligentiā). i. circa co gnitōe (h̄tu qbus vez dicimus alij qd̄e). s. h̄tus (sūt veri sp̄. alij at) h̄tus (respiciūt aliqui falsitatē. vt̄ opinio et rō). i. rōcinatio. et subdit. q̄ (vera at sūt sp̄ scia et itelle crus). q. d. q̄ talē cognitōe et talē intelligentiā debemus h̄re d̄ h̄ribus v̄s. et sic debemus distinguere iter eos. v. ḡ h̄tu vero p̄ qd̄a sūt sp̄ veri. vt̄ itellcū et scia. qd̄a ali qui veri aliqui falsi. vt̄ opinio et rō. quō at d̄rant scia et in tellcū p̄z q̄ itellcū p̄ncipio. scia clōnū. rō at et opinio sic p̄nt differre vt̄ rō referat ad cognitōe exp̄mē talē h̄ta ex rōcinatōe et ex collatōe pticulariū cu. sic ex qbusdā signis multū modis p̄t falli et est multoties fal fa. opinio referat ad cognitōe vle h̄tam etiā p̄ signa fallibilis. Deinde cū dicit. (Et nihil ē) os dirat q̄ itellcū nō est idē q̄ scia pp̄ q̄ sciedū q̄ itellcū d̄t a scia tripli. p̄mo q̄ est certior et notior. z. q̄ ad p̄ncipia q̄z est itell lectus nō est rō. s̄z scia non ē sine rō. z. q̄ itellcū ē p̄m̄ scie et p̄m̄ scie non est scia. Tria ḡ facit fīm q̄ B̄ tripli mō oñdit itellcū differre a scia. scia ibi (scia at ois) ter tia ibi (et q̄ gd̄e dem̄atōis) Dicit ḡ (enibl̄) est aliud genus h̄tu (certius scia q̄ itellcū) et subdit. q̄ (p̄ncipia. n. dem̄ationū notiora sunt) su. q̄ ip̄e clōnes sive q̄ ipsa scibilia. tūc ḡ est supplēda rō q̄ si p̄ncipia dem̄ationū q̄z est itellcū sunt certiora et notiora q̄z ip̄e clōnes sive q̄ ipsa scibilia q̄z est scia itellcū ē notior et certior q̄z scia l̄z ḡ nullus alijs h̄tus ab itellcū sit no tior et certior q̄z scia tñ iñellcū ip̄e ē certior et notior q̄z est de p̄ncipis q̄ sūt notior et certiora q̄z ip̄a scibilia. nō est q̄ itellcū idē qd̄ scia. s̄z est aliqd̄ notius et certius q̄z scia. Dubitaret forte alijs. q̄ videt alijs h̄tus ab itelllectu notior q̄z scia. v. sapiētia sive metha. nā itellctus est p̄ncipio. scia est cōclusionū p̄ causas nō altas. sapientia aut p̄ causas altas sive per causas altissimas. nō solū ergo habitus p̄ncipio. sed etiā habitus cōclu sionū p̄ causas altissimas vt̄ sapiētia erit certior q̄z scia. Dicendū ḡ sapiētia iñclūt itellcū. nā vt̄ d̄ in 7. ethi. sapientia est itellcū et scia. metaphyca. n. nō h̄z alia scie entia q̄ p̄bet p̄ncipia sua. ip̄a. n. in seip̄a capit suū itellcū et suā cognitōe p̄ncipio. p̄z p̄bat suas cōclusiōes. vñ alie scie sunt sensu. q̄ regulāf̄ palij̄ sup̄iora p̄ncipiata. s̄z metha. est scia et itellcū. q̄z nō regulāf̄ palij̄ alia sup̄iora scia loq̄ndo de scientiis humanitatis iuentis. s̄z vt̄ dictū est ipsa iñ seip̄a capit suū itellcū et suā regulā. si ḡ soluis itelllectus est certior q̄z scia non exclūdit ex hoc. imo cōcludit q̄ sapientia sit certior et nobilior q̄z scia cū ipsa in se cōprehēdat suū itelllectu et suā regulā. Dein decū dicit (Scia at ois) adducit scia rōez q̄ intellctus differat a scia d. q̄ (scia at ois ē cū rōe) s̄z su. nullus itellctus ē cū rōe q̄z ad p̄ncipia nō ē rō. ḡ q̄ sic ē (p̄ncipio.

rū qd̄e) su. h̄tus (nō v̄tq̄ erit scia). i. erit d̄rens a scia. ē ḡvis rōis huius q̄ itelllectus est p̄ncipio. ad q̄ nō ē rō. ḡ differt a scia q̄ nō est sine rōne. q̄ at itellcū sit ipso p̄ncipio. p̄bat. cū subdit. d. (qm̄ at nihil verius x̄tige ēē scia q̄ itellcū). q. d. q̄ h̄tus p̄ncipio. est aliqd̄ verius q̄z sit ip̄a scia s̄z nihil est verius q̄z scia nisi itellcū. ḡ h̄tus ipso p̄ncipio. erit itellcū. iō subdit. q̄ (itelle crus v̄tq̄ erit p̄ncipio) su. h̄tus (sideratib⁹ ex eis) i. ex iā d̄cti. q. d. q̄ si sideremus ex iā d̄cti. p̄z q̄ itell lectus est p̄ncipio. ad q̄ nō est rō. ḡ differt a scia q̄ nō ē sine rōe. Nōndū at q̄ rō p̄ma est affirmatio rōis scie nā q̄ solus itellcū ē certior q̄z scia. vt̄ dicebat rō p̄ma. et resuptū est i. hac rōne scia. cū ḡ h̄tus p̄ncipio. sit certior q̄z scia si nihil est certius scia q̄z itellcū. ḡ h̄tus ipso p̄ncipio. erit ip̄e itellcū. et p̄z q̄s itellcū differt a scia. Deinde cū dicit. (Et qd̄ qd̄e) adducit ad B̄ tertia rōez q̄ itellcū nō sit scia. nā itellcū ē p̄ncipiū scie et p̄ncipiū scie nō ē scia sicut p̄ncipiū dem̄atōis nō dem̄at. iō ait (et qd̄e) su. itellcū nō sit scia. p̄z ex eo q̄ (dem̄atōis) sit p̄ncipiū dem̄atōis. q̄z neq̄ scia) su. ē p̄ncipiū p̄ncipiū ḡ scie d̄ta scia. i. dem̄atōib⁹. n. nō pcedit iñf̄ nitū. ita q̄ p̄ncipia dem̄atōis nō dem̄ant et dem̄atio nis p̄ncipiū non oꝝ q̄ sit dem̄atio. imo est deuenire ad aliq̄ p̄ncipia indem̄abilis. quoꝝ non erit scia. cognitio ergo illoꝝ p̄ncipio. q̄ est p̄ncipiū scie nō erit scia. bene ergo dñm est ḡ p̄ncipiū scie vel cognitio p̄ncipio. q̄ est p̄ncipiū scie nō erit scia. q̄ aut̄ cognitio p̄ncipio. sit in tellcū p̄z. nā cognitio p̄ncipio. ē verior q̄z scia et nihil ē verius q̄z scia nisi itellcū. ḡ cognitio p̄ncipio. erit ip̄e itelllectus. ideo subdit. q̄ (si iñḡ fīm scia) z. vel vt̄ h̄z auia trāslatio. et melius (si iñḡ p̄ter scia) z. nihil oñtud). i. nullū aliud genus cognitōis (habemus verū). i. magis verus su. q̄ itellctū (intellectus v̄tq̄ erit p̄ncipiū scientie et erit p̄ncipiū p̄ncipys). i. erit p̄ncipiū ad cognoscendū p̄ncipia. nō ergo est idē h̄tu p̄ncipio. et cōclusionū q̄z h̄tus p̄ncipio. ē itelllectus. clōnum ē scia. et subdit (in hoc aut̄). i. B̄ rotū (sili se h̄z ad oēz rex) su. nāq̄. q. d. hoc q̄ dictū est in cōi qd̄ itellcū est p̄ncipiū scie silt se h̄z in oī nā rerū. vt̄ h̄tac nā rerū mathematicis itellcū p̄ncipio. p̄que pbant mathematica erit p̄ncipiū scie mathematicorū et iñalia nā rerū intellectus erit p̄ncipiū scie illorū sine illarū rerū. qd̄ ergo dictū est ḡnaliter q̄ itelllectus est p̄ncipiū scie erit h̄tac sp̄l̄ in oī nā q̄tū cūq̄ rex scita. Nōndū q̄z actus iñcompleti sint p̄ncipiū h̄tu h̄tu tñ ē p̄ncipiū actuū x̄pletō. loq̄ndo ḡ de cognitōe p̄fecta p̄qua cogiscimus p̄ncipia itellcū. i. h̄tus p̄ncipiorū nō solū ē p̄ncipiū scie s̄z ēt est p̄ncipiuz p̄ncipys. i. est p̄ncipiū cognitōis p̄qua cognoscimus principia. Et in hoc terminat sententia scī posteriorū.

B̄ plenior em intelligentiā

totius secūdi libri posteriorū dicemus q̄ iste se cundus liber h̄z quiq̄ partes p̄ncipales. et zz. capla. nā totus liber p̄ma diuisione diuidit in duas partes. nā in p̄ma pte agit de quod qd̄ ē qd̄ ē p̄priū mediū et p̄priū p̄ncipiū dem̄atōis. In fīa pte agit de p̄ncipys et de di gnitatibus q̄sūt p̄ncipia cōia dem̄atōis. Prima pte yb̄ agit de qd̄ qd̄ ē et de medio et p̄p̄o etinet q̄tior ptes p̄ncipales. nā p̄ma p̄s p̄ncipalis ē p̄ambulū ad dicēda vbi oñdīf̄ q̄ois qd̄ ē de medio dem̄atōis. In scia pte p̄ncipiū pallaḡ de h̄z medio et de qd̄ qd̄ ē et de medio fīm v̄tate. p̄ut se h̄z ad dem̄atōes. In q̄rta aut̄ pte p̄ncipali agit de qd̄ qd̄ ē et de medio fīm v̄tate p̄ut se babet ad suā itētōes

Liber

Declarat. n. ibi quod cōrigit venari et iūstigare qdqd est siue mediū i dem̄atōe. sūt ḡgnq̄ ptes pncipales i toto z̄ libro. i q̄ pma declarat ptois qd ē de medio et de qd gd ē. In fā pte tractat de medio et de qd gd ē arguedo. et fz opinionē. In tertia pte tractat de medio et de qd gd ē fz vītate quo sebz ad dem̄atōe. In q̄ta pte tractat de quod gd ē et de medio et fz vītate quo se bz ad suā iūtēonez. In gnta āt et vltima agit de dignitatibus quod siāt cognite q̄ sūt pncipia cōia i dem̄atōe. secūda ps pncipalis icipit ibi (Quō āt qd gd ē dem̄ostre) tertia ibi. (Iterū āt speculādū ē) Quarta ibi (Quō āt oī venari.) gnta et vltima ibi (De pncipis āt q̄liter sūnt cognita.) Prima et vltima pars remanet idūse. secūda pars vbi agitur de medio et de quod gd ē arguedo et fz oppōnē bz sex capitula. nā in pmo. c. agit. vtrū qd gd siue diffō sit eorūdē q̄rū ē dem̄atio. in 2. aut vtrum diffinitio sit idem quod demonstratio. in 3. gd sit modus introducē di diffōnē. vtrū. l. diffō possit cōcludi p silluz reduplicatiū. in 4. vtrū diffō possit cōcludi p silluz diffinitiū. in 5. vtrū diffinitio possit cōcludi p dem̄atōe. tertia āt ps vbi agit de qd gd est fz vītate quo se hēat ad dem̄atōe bz capla. nā qd gd est et mediu i dem̄atōe et id qd exp̄mis p diffōne et bz rōez cause. nō ḡ pōt sufficiēter ostēdi quō qd gd ē se hēat ad dem̄atōe. nisi scia quō mediū se habeat ad dem̄strationem et quō diffinitio et quō cā Rursus causa dividitur secundū diuersa ḡna cā et fz diuersos modos cāndi. diuersi āt modi cāndi et didic̄t q̄ sedam causata referunt et demonstrantur per plures causas. aliq̄ nō per plures. Rursus aliq̄ cāta sūt sīl cū suis cāis. aliq̄ aut nō sīl. et ea q̄ nō sūt sīl aliq̄ pcedūt sīm rectū. aliq̄ sīm circulū. ē et aliis modis cāndi ab oībus isti q̄ aliq̄ cause iferūt sua cāta sp. et vlr. aliq̄ aut vt plimū et frequēter. cū ḡ sīm qdlibet genus cāe possit for mari qd gd ē et diffō. nō pfecte poterimus scire quō qd gd ē se hēat ad dem̄ationē. nisi scierimus quō oīa ista se hēant ad dem̄atōe. iō. S. capla. 2tinet ps tertia. nā i pmo. c. tertie ptes pncipalis agit quō qd gd est vt bz rōne mediū se hēat ad dem̄ationē. i 2. vō quō diffō se hēat ad dem̄atōe. i 3. quō 2tigit dem̄are poia gnā cāp. i 4. quō 2tigit dem̄are cum cāta referunt ples cās et quō cū nō ples cās. i 5. quō 2tigit dem̄are cū cāe sīt sīl cū suis cātis. i 6. quō cōrigit dem̄are cū cause et cāta nō sūt sīl. fz est i eis pcessus sīm rectū. i 7. quō 2tigit dem̄are cū cāe et cāta nō sūt sīl. fz est i eis pcessus sīm circulū. i 8. aut. c. agit quō 2tigit dem̄are cū cause iferūt sua cāta vlr et sp. et quō cū iferūt vplimū et vt freq̄nter. q̄ta aut ps pncipalis vbi agit de qd gd ē sīm vītate quo se bz ad suā iūtēonebz sex capla. nā vt dcīn est qd gd ē id qd exp̄mis p diffōnē et bz rōez mediū et cause. Rursus diffō aliq̄ est ipsius subi et aliq̄ ipsius passionis. nā alr bz diffiniri subi. alr passio. Ars. n. ad iūeniēdū diffōnem subi. aliq̄ est bona i casu. aliq̄ est bona simplr. mediū et i dem̄atōe pōt accipi dupl̄r. vel. puit dem̄at p ip̄. pncipaliter. vel vlr. i dem̄atōe et vlr sūt duo attēdenda. v3. q̄ cā et cātū se psequan̄t q̄ vnius cāti sit vna cā. sex capla bz q̄ta ps. nā i pmo. c. quarte ptes pncipalis dat ars iūeniēdī diffōnē subi q̄ est bona i casu. in 2. vō dat ars iūeniēdī diffōnē subi q̄ est bona simplr. i 3. doceit quō nos debeamus iūenire diffōnē passionis. in 4. quō debeamus venari et iūenire mediū ad dem̄andū pncipaliter. i 5. quō i dem̄atōe vlr iūeniēda sit cā q̄ cōlequaf ad effici et q̄ se hēat ad uertētiā cū ip̄o. i 6. quō itali dem̄atōe vlr iūeniēda sit cā q̄ sit vnius cāti et ecō

Secundus

uerso. Sunt ḡ i toto z̄ li? zz. capla. z̄ capituloz icipit ibi (Quō autē quod quid est demonstretur) et ibi finit prima pars pncipalis. et incipit secunda. tertium capitulo incipit ibi (Manifestū itaq̄ p diffinitio) q̄rtuz ibi (Ipsius aut qd gd ē) qntū ibi (At vero nec p diuisio ne) sextū ibi (S3 vtrū sit dem̄are) septimū ibi (Qualit igr̄ diffinitis) octauū ibi (Itaq̄ āt speculādū) et ibi terminat secunda ps pncipalis. et incipit 3. nonū ibi (Est āt quorūdā qdē altera) decimū ibi (Qm̄ āt scire opinimur) undecimū ibi (Cōtigit āt et idē vnu.) duodecimū capitulo ibi (Eadē āt cā est) decimūtertū ibi (In his aut q̄ non simul sūt) decimūq̄rtū ibi (Qm̄ āt videmus in his q̄ sunt circulo) decimūq̄ntū ibi (Sunt āt qdā que sunt vlr) decimūsextū (Quō aut oī venari) et ibi terminat tertia ps pncipalis. et incipit q̄ta. decimūleptumū ibi (Lōgrū āt cū totū) decimūoctauū ibi (Quare aut oī ē dērē) decimūnonū ibi (Ut hēamus āt pposita) vicesimū ibi (De cā āt et cuius) vicesimūpmū ibi (Utrū aut 2tigat nō cādē cāz) vicesimūscdū ibi (De pncipis aut q̄dāt cognita) et ibi terminat q̄ta ps pncipal. et incipit gnta q̄ nō diuidis i pla capla. sed ibi posteriora analetica psumant. Scdū ergo modū mīhi pōlez libzū posterioz auxiliante altissimo exposui. vbi tradit̄ ars quō p hec pncipia cāta hē dem̄atiue scia cātop. S3 tu dñe Iesu Christe ḡ es ars oīportētis dei p̄pis plena oīus rōnū in te cōtinēs ḡnali et pfecte q̄ ista causata pncipia cui vestigii. vtcūq̄ gerētia 2tinēt sparsiz. Hcte et icōplete. ve ḡ i te sūt oīes thesauri scie et sapie. tu ḡfis oīuz meo rū laborū p̄miz. tu vltima mea merces. ḡ cūpfe et spū scō es vnuus deus bñdictus i scela sclop. Amen.

Veneths per Bonetum locatelluz. sumptibus Domini Octavianī Scotti. sexto idus may. i 488.

Siquis ab instanti cīrcō defendere sese
Aegida vel cupiat pallados armigerae
Diruta qui pelle tegoz me vendicet. et sic
Romanum Aegidū nouerit ingenium.
Ramusius Armi Latai. S.

Registrum

a	Uacat.	Dubitaret	m. s. p̄dicatur
	Excellētissimi	accidit	medium (c.)
	telligere	g mediatas	cū equocatur
	2tinens	de eo cuius	sam. i. esse.
b	habent	liter vere	n respectus
	est subiectū	disgregatua.	mō sumptum
	scimus q̄	b pbabilitatem	do de rediū
	est p̄hs	supra. b.	ergo p. (z)
c	.n. habere	potentia	o se offert
	crederet	tali⁹ reductio.	dicatur causa;
	causis sit	i secunda ibi	hoc ergo
	neq̄ hoc	gulū triāglūs	dura. nam
d	strari per	(ipsius. a.)	p excessum. naž
	de dētermiato	3. adducit.	eque non
	gd cōpetere	k vlr̄ affirma.	fz totuz hoc
	illa passio	para ad totuz.	dētes (gbus)
e	linearuz	2sistit p̄	q attendamus
	semper in	rius alteritas.	(q̄te mediuz)
	altez genus	i (Si vero neq̄	eadem) su.
	sed idirecte	.i. tunc.	Ulterius
f	qōnes que	.i. materialiter	
		g nō cōtingit.	